

4, da ere de komne frem, fordi mine Medforlagsstillere og jeg ikke have anset det for rigtig, at man stillede en Gudstjeneste, selv om den væsentlig afviger fra den almindelige Form, aldeles paa lige Trin med og ved Siden af en kirkelig Forenings Anliggender, Forhandlinger om kirkelige Spørgsmaal, Kirkekoncerter og deslige. Vi finde det vel ganske rigtig, at der i Reglen ogsaa til en ekstraordinær Gudstjeneste, der, som det hedder i Paragrafen, væsentlig afviger fra den almindelige Form, skal gives Bemyndigelse af Biskoppen; men her, hvor der altsaa kun er Tale om en Benyttelse af Kirken til en Gudstjeneste, have vi dog troet, at det enkelte Tilfælde, hvor det var for vanskeligt at indhente Biskoppens Tilladelse, kunde tilstedes, at Præsten kunde give Samtykke til Benyttelsen. Derimod indse vi ikke, at der kan være nogen som helst Betænkelighed ved udtrykkelig at forlange, at Biskoppens Tilladelse skal behøves til de øvrige i § 6 omtalte Benyttelser af Kirken. Man maa erindre, at efter de Forandringer, der i de senere Aar ere foregaaede i Kommunikationsmidlerne, er det at indhente Biskoppens Tilladelse ikke Noget, der medfører en lang Tids Opsættelse, naar man da indtager vore nordlige Bilande. Selv paa den af vore Der, der ligger fjernest, nemlig Bornholm, kan en saadan Tilladelse jo nu ad telegrafisk Veie indhentes i meget kort Tid. Vi have derfor troet, at man burde holde paa, at Biskoppens Tilladelse skulde indhentes i de øvrige i § 6 omhandlede Tilfælde. Vi have derhos ment at burde forandre Udtrykkene noget i Henhold til de Bemærkninger, som jeg personlig fremsatte ved 1ste Behandling af denne Sag. Jeg antydede da, at det var lidt betænkeligt just at tillade Kirkenes Anvendelse til Forhandlinger om kirkelige Spørgsmaal. Kirkerne ere, som jeg den Gang sagde, nemlig ikke egentlig bestemte til Forhandling, men til Opbyggelse. Er der nu imidlertid Spørgsmaal om, at en virkelig konstitueret kirkelig Forening, s. Ex. en Missionsforening, ønske at benytte Kirken til et Møde, hvor der ikke er Tale om Diskussion, men om Meddelelser til dens Medlemmer, forbundne, som Tilfældet ofte er, med opbyggelig Tale, da

ligger det nær, at et saadant Møde ogsaa med Biskoppens Tilladelse skal kunne finde Sted i Kirken. Men Forhandlinger om kirkelige Spørgsmaal kunne ogsaa ligge Kirken og specielt Følgekirken saa fjern, at de helt maa udelukkes fra den. Under kirkelige Spørgsmaal kunne jo endog indbefattes saadanne, der gaa Kirken i det Hele og særlig Følgekirken meget nær, saadanne nemlig, der gaa ud paa, dels at omstabe Kirken, dels maasse endog aldeles at omstyrte Kirken. Og hvad kirkelige Forhandlinger angaar, da vide jo dernæst ogsaa Alle, at de ofte ere stikede til at fremkalde Videnskaber og det meget heftige Videnskab. Mine Medforlagsstillere og jeg have derfor troet, at man i det Ringeste ikke udtrykkelig skulde nævne Forhandlinger om kirkelige Spørgsmaal i § 6 og der som i det Hele ligesom give en Anvisning paa Kirkenes Brug dertil. Hvis der i Lovforslagets § 6, som den vil komme til at lyde med de under Nr. 3 og 4 foreslaaede Ændringer, kommer til at staa: „saasom i kirkelige Foreningers Anliggender, til Kirkekoncerter og deslige“, da ere disse Udtryk jo paa den anden Side af den Bessaffenhed, at de give Biskoppen Ret til ikke at være altfor ængstelig ved at drage Grændsen, naar han har fuldkommen Visshed for, at hverken Forhandlingens Gjenstand eller dens Form kan antages at ville stride imod Kirkebygningens Karakter og væsentlige Bestemmelse. — Vi have derhos ogsaa i Forslaget under Nr. 4 gjort en særlig lille Tilføielse med Hensyn til Kirkekoncerter. Naar der er Tale om egentlige Koncerter for Betaling, da ligger det meget hyppig temmelig nær, at de sømmelige Grændser kunne overstrides ved at optage Musikstykker og at udføre Musik, som slet ikke passer til Kirken. Men paa den anden Side kan det ogsaa ved en eller anden Leilighed være Tilfældet, at der er en Tilboielighed til, s. Ex. i en glædelig og festlig Anledning, at udføre virkelig Kirkesang og at benytte Orglet til at ledsage denne, saaledes at det Hele dog gøres uden al Betaling, og saa at Karakteren af en egentlig Koncert følger aldeles falder bort. I saadanne Tilfælde have vi foreslaaet, at der slet ikke skal behøves nogen Tilladelse af Biskoppen.

Forslaget under Nr. 5 har jeg allerede